

Vurderingsveiledning

2011

NOR1033 Norsk tegnspråk
For sentralt gitt skriftlig eksamen

Vurderingsveiledning til sentralt gitt skriftlig eksamen 2011

Denne vurderingsveiledningen gir informasjon om sentralt gitt eksamen og hvordan denne skal vurderes. Vurderingsveiledningen skal være kjent for elever, lærere og foresatte i god tid før eksamen. Sensorene skal bruke vurderingsveiledningen som en felles referanseramme i sitt arbeid.

Vurderingsveiledningen består av en generell del (del 1), som gjelder for eksamen i alle fag, og en fagspesifikk del (del 2).

Del 1

Organisering av sentralt gitt skriftlig eksamen

Sentralt gitt skriftlig eksamen varer i 5 timer. Så langt det er mulig, bør sentralt gitt eksamen være [IKT-basert](#).

Sentralt gitt skriftlig eksamen kan organiseres med eller uten forberedelsesdag. Om det er forberedelsesdag til eksamen i et fag, går fram av del 2 i vurderingsveiledningen.

På forberedelsesdagen er alle hjelpemidler tillatt, inkludert bruk av Internett. Forberedelsesdagen er obligatorisk skoledag. I forberedelsestiden kan eleven samarbeide, hente informasjon og få veiledning.

Hjelpemidler til sentralt gitt eksamen

Sentralt gitt eksamen kan følge to ulike modeller. Hvilke hjelpemidler som er tillatt, avhenger av hvilken av de to modellene som er valgt.

- **Modell 1 – Eksamen**

Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. For norsk, samisk, finsk som andrespråk og fremmedspråkene er heller ikke oversettelsesprogrammer tillatt.

- **Modell 2 – Todelt eksamen**

Del 1 – Skrivesaker, passer, linjal med centimetermål og vinkelmåler er tillatt.

Del 2 – Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon.

Den fagspesifikke delen av vurderingsveiledningen gir informasjon om hvilken modell som benyttes i det enkelte fag.

Gjennom opplæringen i det enkelte fag skal elevene ha blitt veiledet i å vurdere hvilke hjelpemidler de vil ha nytte av i arbeidet med å løse ulike typer oppgaver. Det er eleven selv, gjerne i samråd med læreren, som finner fram til hvilke hjelpemidler som er formålstjenlige.

Bruk av kilder

Dersom det er aktuelt for eleven å bruke kilder i besvarelsen, må disse oppgis på en etterrettelig måte. Det finnes ulike måter å oppgi kilder på. Det er viktig at kilder som blir brukt til eksamen, oppgis på en slik måte at leseren kan finne fram til dem.

Eleven skal oppgi forfatter og fullstendig tittel på så vel lærebøker som annen litteratur. Dersom eleven bruker utskrift eller sitat fra nettsider, skal han/hun oppgi nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.

Dersom sensor mistenker at en besvarelse inneholder kopiert materiale uten kildehenvisning, kan besvarelsen sendes til plagiatskontroll.

Vurdering av eksamensbesvarelser

Læreplanene og forskrift til opplæringsloven er grunddokumenter for vurderingsarbeidet. Forskrift til opplæringsloven §§ 3-25 og 4-18 slår fast følgende:

Eksamen skal organiserast slik at eleven/deltakaren eller privatisten kan få vist kompetansen sin i faget. Eksamenskarakteren skal fastsetjast på individuelt grunnlag og gi uttrykk for kompetansen til eleven/deltakaren eller privatisten slik den kjem fram på eksamen.

Kompetanse er i denne sammenhengen definert som evnen til å møte en kompleks utfordring eller utføre en kompleks aktivitet eller oppgave.¹ Eksamensoppgavene blir utformet slik at de prøver denne kompetansen. Grunnlaget for å vurdere kompetansen elevene viser i eksamensbesvarelsen, er kompetansemålene i læreplanen for fag.²

De grunnleggende ferdighetene er integrert i kompetansemålene i alle læreplanene for fag. Grunnleggende ferdigheter vil derfor kunne prøves indirekte til sentralt gitt eksamen. Grunnleggende ferdigheter utgjør ikke et selvstendig vurderingsgrunnlag.

Karakterer

Forskrift til opplæringsloven §§ 3-4 og 4-4 har generelle karakterbeskrivelser for grunnopplæringen:

- a) Karakteren 6 uttrykkjer at eleven har framifrå kompetanse i faget.
- b) Karakteren 5 uttrykkjer at eleven har mykje god kompetanse i faget.
- c) Karakteren 4 uttrykkjer at eleven har god kompetanse i faget.
- d) Karakteren 3 uttrykkjer at eleven har nokså god kompetanse i faget.
- e) Karakteren 2 uttrykkjer at eleven har låg kompetanse i faget.
- f) Karakteren 1 uttrykkjer at eleven har svært låg kompetanse i faget.

Kjennetegnene på måloppnåelse i den fagspesifikke delen av vurderingsveiledningene beskriver nærmere hva for eksempel "god kompetanse i faget" vil si for et bestemt fag til skriftlig eksamen.

---

¹ St.meld. nr. 30 (2003–2004) *Kultur for læring*.

² Forskrift til opplæringsloven §§ 3-3 og 4-3.

DEL 2

Vurdering av sentralt gitt skriftlig eksamen i NOR 1033 Norsk tegnspråk

Vurdering av sentralt gitt skriftlig eksamen i NOR1033 Norsk tegnspråk er organisert med en forberedelsesdag på skolen og en fem timers prøve.

Forberedelse

I forberedelsestiden får kandidatene mulighet til å sette seg inn i et felles tema for å sikre at oppgavene kan besvares av alle, uansett hvilke temaer det er arbeidet med. Et av målene i læreplanen for faget er å rette oppmerksomheten mot tegnspråket og døve kulturen og dette gjenspeiles i eksamensoppgavene. I forberedelsestiden er det tillatt å bruke alle hjelpemidler. Forberedelsesdagen er en ordinær skoledag, og elevene har rett til veiledning. Det er spesielt viktig for kandidatene å notere kilder som er relevante. På eksamensdagen skal de oppgi kildene som brukes i besvarelsen (jf. veiledningen del 1). Forberedelsesdelen foreligger på en DVD eller kan lastes ned fra nettet.

Eksamen

Til eksamen blir ulike kompetansemål fra to av hovedområdene i læreplanen i Norsk tegnspråk prøvd, *Tegnspråktekster* og *Språk og kultur*. Oppgavene krever at kandidaten produserer lengre tekster ut fra en gitt problemstilling. Det blir som oftest stilt krav om at teksten tilpasses en kommunikasjonssituasjon, sjanger og målgruppe og at kandidaten bruker relevante kunnskaper.

Eksamenssettet består av to oppgavedeler, Del A og Del B. Del A er knyttet tematisk til forberedelsesdelen, og tar sikte på at kandidaten produserer en lengre saksprosatext. Del B er også knyttet tematisk til forberedelsesdelen og krever at kandidatene produserer en skjønnlitterær tekst. I både Del A og del B er alle hjelpemidler tillatt, bortsett fra Internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Eksamensoppgavene foreligger på DVD eller kan lastes ned fra nettet på eksamensdagen. Kandidaten besvarer oppgavene på en DVD.

Del A

Kandidaten velger en av flere oppgaver som prøver ulike kompetanser med utgangspunkt i saksprosasjangre. Oppgavene til eksamen tar opp ulike perspektiver i forhold til felles temaet. I Del A utfordres kandidaten til å løse en tekstskapings oppgave tilpasset en oppgitt kommunikasjonssituasjon og sjanger og til å utnytte sine kunnskaper og ferdigheter. Språkferdigheter, tekststruktur, sjangerkunnskap, og kritisk bruk av kilder og kildehenvisninger er sentrale momenter i vurderingen.

Del B

Del B tar utgangspunkt i det temaet en har arbeidet med i forberedelsestiden. Kandidaten velger én av flere oppgaver som prøver ulike kompetanser i forbindelse med skjønnlitterær tekstskaping. Hensikten med Del B er å prøve hvordan kandidaten løser en oppgave som skal være tilpasset en oppgitt kommunikasjonssituasjon og skjønnlitterær sjanger. Hvordan kandidaten utnytter sine kunnskaper, tegnspråklige ferdigheter og virkemidler blir vurdert. Tekststruktur og sjangerkunnskap er også sentrale momenter i vurderingen.

Legg merke til at det er den samlede kompetansen eleven viser i besvarelsen, som skal vurderes. Se vurderingsmatrisen på neste side.

Kompetansenivå	Innhold	Struktur	Språk	Kilder
Høyt 6 og 5	<p>Eleven: besvarer oppgaven på en relevant og fullstendig måte i forhold til oppgavebestillingen og viser kulturkunnskap</p> <p>kan produsere tekster som forteller, beskriver, argumenterer og viser refleksjon</p> <p>kan gjøre rede for og drøfte et emne på en utfyllende måte og uttrykke seg på en selvstendig og presis måte,</p> <p>viser gode sjangerkunnskap og mottakerbevissthet</p>	<p>Eleven: skaper en tekst med en klar og hensiktsmessig struktur</p> <p>kan skape en tekst med sammenheng og god flyt</p> <p>skaper en tekst som er godt tilpasset kommunikasjons-situasjonen og sjangerkrav</p> <p>bruker ulike former for tekstbinding</p>	<p>Eleven: bruker et svært bredt, relevant og variert tegnforsråd</p> <p>behersker bruken av de grammatiske elementene og relevante virkemidler</p> <p>utfører tegn på en presis, flytende måte med bruk av passende mimikk og orale komponenter</p> <p>bruker ulike setningstyper og strukturer på en hensiktsmessig måte</p>	<p>Eleven: kan oppgi kilder på en ryddig og fullstendig måte</p> <p>kan bruke innhold fra ulike kilder på en selvstendig, ansvarlig og kritisk måte</p>
Middels 4 og 3	<p>Eleven: besvarer oppgaven på en relevant måte</p> <p>kan skape tekster som argumenterer, forteller og beskriver</p> <p>presenterer et budskap på en selvstendig og stort sett tydelig måte</p> <p>kan gjøre rede for og drøfte et emne</p> <p>viser en viss grad av mottaker- og sjangerbevissthet og kulturkunnskap</p>	<p>Eleven: kan skape en tekst med en viss grad av struktur, flyt og inndeling i avsnitt</p> <p>kan markere sammenhengen mellom avsnitt, lager sammenheng i en tekst ved hjelp av enkel tekstbinding</p>	<p>Eleven: bruker et tegnforsråd som er tilstrekkelig for temaet i teksten</p> <p>bruker en noe enkel syntaks med noe variasjon</p>	<p>Eleven: kan oppgi kilder</p> <p>bruker innhold fra ulike kilder</p>
Løvt 2	<p>Eleven: har besvart oppgaven på en enkel måte og det kan hentes ut et budskap fra teksten</p> <p>viser vilje til å kommunisere</p>	<p>Eleven: kan sette sammen ytringer til en enkel tekst</p>	<p>Eleven: bruker et enkelt tegnforsråd og/eller norvågismer</p> <p>kan uttrykke en mening, selv om språket kan inneholde grammatiske feil</p>	<p>Eleven: viser noe kjennskap til kildebruk</p>
1	Eleven viser lavere kompetanse enn det som er beskrevet over			

Schweigaards gate 15
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no